

GAZETA TRANSILVÂNIEI

(NUMĂR DE DUMINECĂ 34)

„Gazeta” este în tă-care și
ABONAMENTUL PENTRU ANUL UNGARIA
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
PENTRU ROMÂNIA și strălătuți:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
ABONAMENTUL PENTRU BRAȘOVU:
la administrație, piața mare
Nr. 22, etajul I: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dăruia în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Un exemplar 5 cr. v. a. sau
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 188.—Anul LIV.

Brașov, Duminecă 25 August (6 Septevre).

1891.

Brașov, 24 August v.

Cu viaă bucuriă amă salutată
intotdeauna ori-ce pornire bună,
ori-ce avânt însuflețit național,
ori-ce faptă vrednică românească
a junimei noastre și nu amă putut
semți nici-odată o mulțumire mai
mare și mai adencă, decât atunci,
când amă vedut, că ea este pē-
trunsă de sântenia luptelor nōs-
tre pentru limbă și naționalitate,
pentru dreptate și libertate.

O astfel de bucuriă amă avut
și o astfel de mulțumire amă
semțit și atunci, când amă în-
teles, că în sinul tinerilor aca-
demici români din Transilvania și
Ungaria, cari studiază la diferitele
universități și academii din mo-
narchia noastră, s'a produs în ur-
ma contra-memoriului, ce l'au pu-
blicat studenții unguri, ca rēs-
puns la memoriul fraților nōștri
universitari din România, o miș-
care multă promițetore, care are
de scop a continua lupta pentru
constatarea adevărului asupra stării
poporului român de sub ocăr-
muirea ungară, luând acum
junimea noastră de dincōce de Car-
pați asupraș sarcina de a rēs-
punde la întēpinarea tendențioasă
a studenților unguri.

Idea e fōrte nemerită. Stu-
denții unguri susțin în scrierea
lor, că frații nōștri de dincolo
de munți, cari și-au redicat gla-
sul în apērarea noastră, n'au fost
bine informați asupra stării lu-
crurilor la noi, căci aici Ro-
mânii s'ar bucura de tōte bună-
tățile și libertățile și n'ar fi nici
pomenire de-o asuprire seu de-o
maghiarizare a lor.

Nimeni nu pōte fi mai mult
chiămat de a se pronunța asupra
adevărului ori neadevărului afir-
mării, că nu suferă și că este
mulțumit, decât însuși acela pe
care îl privește acesta afirmare.
Și fiind vorba aici de-o dispută

intre tinerimea studioasă, nimeni
nu pōte fi mai competent ași
da cuvântul din urmă, decât
insuși tineretul nostru, care a
crescut în împrejurările, despre
cari e vorba, și vede și semte
adevărata stare, la care au fost
reduși părinții și în care se
afli în momentele de față nea-
mul său românesc.

Până aici n'avem dē ce dice
alta, decât că bine vorū face
tinerii nōștri academici, dē că vorū
duce în împlinire planul lor de
a continua disputa începută cu
studenții maghiari. Acesta este
cu atât mai mult de dorit, cu
cât adversarii nōștri mereu se
provocă la „fapta patriotică” a
junimei lor universitare, prin care,
cred ei, că acesta ar fi „scos din
rătăcire Europa sedusă și înșelată”
de vorbele studenților români de
dincolo de Carpați.

Rēmâne acum să scim cum
voesc să ducă în împlinire stu-
denții nōștri academici din Tran-
silvania și Ungaria acea intenție
a lor? In privința acesta amă
avē și noi un cuvânt de dīs
și credem, că tinerimea noastră
va fi cu luare aminte la ceea ce
ne simțim dator a'i spune.

Inițiativa pentru o replică la
rēspunsul junimei maghiare s'a
luat, precum scim, de tinerii
nōștri academici dela universi-
tățile din Viena și Graz. Despre
ceea ce a urmat n'avem nici
o cunoștință. Probabil că in
vacanțe nici nu s'a putut sta-
bili o înțelegere între tinerii nōștri
academici din tōte părțile.

Cumcă o asemenea înțelegere,
— pe temeiul căreia să ia parte
la această mișcare studenții nōștri
Români dela tōte universitățile,
academiile și facultățile din Tran-
silvania și Ungaria, nu mai puțin
ca aceia dela scōlele superioare
din Austria, — este neapărat de

lipsă, reese din însăși firea aceste
afaceri. Cuvântul ce amă voit
sō-lu dīcem din parte-ne este, ca
tinerii nōștri să nu întreprindă
nimic în mod unilateral, iso-
lat ori precipitat, ci să procedă,
după însuși esemplul tinerimei
maghiare, în mod sistematic și
deplin solidar la realizarea pla-
nului lor.

Este dē, după noi, necesar,
ca să se țină cât mai curēnd
o conferință generală a tuturor
studenților români, ardeleni, bă-
nățeni și ungurenii, dela scōlele
superioare din monarchia noastră,
care să satorască modul de pro-
cedere în această luptă onorifică
națională.

Suntem siguri, că pe lângă
o conducere bună și înțeleptă a
lucrului, ne va succede să dovedim
pe această cale adversarilor nōștri,
că junimea română din Tran-
silvania și Ungaria este în ade-
vēr însuflețită pentru marea
causă a românismului în patria
noastră, și că este pētrunsă de sfânta
ei datoriă patriotică și națională.

Salutăm dē, frumoșă și no-
bila inițiativă a tinerilor nōștri
și le dīcem:

Înainte pe calea ce vi-o arată
iubirea vōstră de patriă și de
neam!

CRONICA POLITICĂ.

— 24 August (5 Sept).

— Dilele acesteia ofierii dela regi-
mentul croat Iellacici au depus în
semn de pietate o coronă de flori pe
mormântul rēposatului ban al Croa-
ției, Iosif Iellacici, al cărui nume îl
pōrtă regimentul. Fiindcă Iellacici în
1848 a luptat în contra revoluționa-
rilor unguri, foile maghiare vedū în a-
cest fapt al ofierilor croați o de-
monstrație anti-maghiară și de aceea
au început din nou să alarmeze lumea
cu tipetele lor, ba „Pester Lloyd” spune,

că și în ministeriul de rēsboi se vor
ocupa cât mai curēnd cu afacerea a-
ceasta, pe care se vor sili a-o aplana în-
ainte de-a se începe desbaterile asupra
bugetului armatei comune, care și așa
va provoca nouă incurcături, deōce în
anul acesta se va cere sporirea bugetului
armatei.

Cât pentru decursul „demonstra-
țiilor anti-maghiare” amintite mai
sus, banul croat, contele Khuen He-
dervary, s'a exprimat, după cum comu-
nică „Bud. Hirl.” în modul următor:

O parte din regimentul Iellacici e
staționat în Fiume, altă parte în Otto-
ciaț. Intregul regiment și-a ținut a-
cum de curēnd manevrele în apro-
pierea Samoborului. Lângă Samobor se
afli Novidvor. Aici locuesce bētrânul
general pensionat Iellacici, om de
66 de ani, fratele mai mic al renumi-
tului Iellacici. Lucru firesc, că acest
om bētrân, fiind însuși militar și
afli, că ofierii regimentului, care
pōrtă numele Iellacici, se afli în vecin
de el, i-a invitat la castelul acela,
în a cărui grădină se afli depuse în
cripta familiară osēmintele proprietarului
de odinōr al acestui regiment. Și
după ce odată corpul ofieresc a pri-
mit această invitare privată, pu-
tut'ar fi ore să ignoreze osēmintele ace-
luia, care se afli înmormântat în gră-
dina casei și al cărui nume îl pōrtă
regimentul? Adevărat, dīce Hedervary,
că eu nu găsesc acest lucru destul
de practicu și obizuit, dē împrejură-
rile înșirate aci ne dau posibilitatea de-a
putē judeca lucrul pe cale logică.

Foile unguresci însă nu prea vrē
să scie de nici o logică. Ele pretind
cu ori ce preț, ca ofierii croați dela
acel regiment să fi trās la dare de
sēmă, regimentului să nu-i mai fi ier-
tat a purta numele „Iellacici” și alte de ace-
stea. Dē înzadar sunt tōte. Numele lui Iella-
cici, dīce corespondentul din Agram al lui
„Egyetértés”, se afli înrădăcinat în inimele
Croaților; „în piața principală din A-
gram se afli statua lui Iellacici, care
stă călare pe cal, cu sabia scōasă și a-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Nea Sărăcilă și surata Calicie.*)

(Poveste audită dela baba Flōrea din soei.)

PĂI, cică era odată, pe vremea când
Domnul Hristos umbla călare pe un
biet măgaruș, ér nu în rēdon de Mi-
tropolit, ér sfintul Apostol Petru purta
în toiagă traistă de aduna în ea haloa
de pită, ce li da Creștinii cei buni la
suflet, ér nu, pe sub antereu, coșgoge-
mete, térh, chioscă de plocōne vlădicesci,
ori bortōșă de lefuri domnesci; — era
cică odată un biet ferar, ce-i dīcea Nea
Sărăcilă.

De cum sântul sōre zugrăvia, cu
pulbere de siefu, de aur și de rubine,
pe marginea cerului gēna dīlei și până
nōptea, la cântatul cocoșilor de miecul
nōpței, era Sărăcilă tot cioca-bōca cu
ciocanul pe nicovală.

Munca nea Sărăcilă de-i curgea
sudorile cât bobul, dōr' o prinde
vr'un taler resleț, cu ce să stămpere
a purdănică de fōme nepotolită a fōle-

lor celor 12 copii, ce i-a dăruit sfin-
tul Dumneș... Că de! Dumneș
că-i Dumneș și tot greșesce creștă-
rile rēbușului. Unde chitia el că creșta
copii la rēbōjele celor bogăți, nemia
rēbōjele lui nea Sărăcilă!...

— Surată Calicie — că așa se chiamă
miera lui nea Sărăcilă — surată Ca-
licie, oțtă ferarul scoțēnd, la capetul
dīlei, șorțul de pele și trăgēnduși pi-
ciōrele amorțite de mototolēla din gaura
unde lucra; — nu mai infla foile, că-i
vremea de inflat fōlele ploșilor. În
auđi-i în bătătura bordeiului, cum cir-
pesc ca lăstunii în cuib dōr or vedē
vermușul în pliscul mamei lor...

— Da ce le-om da, omule, că dē,
foile le-am învērțit eu tōtă dīua mai
dahai decât rēschitōrea mamei Despei
și D-ta încă tōtă dīua: cioca-bōca pe
ilău, când cu ciocanul mic ca cel dela
tochița popii Eleverie, când cu barosul
dar giaba; nu ne-am ales decât cu
scānte și cu sгурă.... Că nime n'a ve-
nit să-mi cumpere barem o caiă de
potcovă....

— Ei hei, da mâne, încă, și mai
— și mai, surată Calicie, că nu mai am
nici un dram de feră ca să pot lucra....

— Oh! Oh! bādică Sărăcilă!

— Oh! Oh! surată Calicie!

*

Păi, cică a doua dī, desu de dimi-
nēță, de pus și-l puse șorțul nea Să-
răcilă, și surata Calicie încă sufla cu foile
în cea spuză de focu..., da bietul meș-
ter sē soarpina în cap gândindu-se de
unde feră pentru lucru? Când ecă doi
călători rēu îmbracăși și sdrențoși se
opriră în bătătura bordeiului. Unul
era călare pe un măgaruș și celălalt
pe jos. Călărețul își legă dobitocul
de belbiugul prins de poplu unde
meșterul lega obicinuit caii mușterii-
lor aduș la potcovelă, apoi urmat de
celălalt unchiaș intrară în bordeiu.

— Bună diminēța, meștere.

— Mulțamim D-Vōstră, cinstiți
drumeți.... Da ce poftiți dela Sărăcilă
potcovarul?

— Ea să-mi potcovesc măgarușul,
că o să ne urōmă la munte și-i iute
colțul de nu pōte prinde copita fără
de potcovă, dīșă Domnul Hristos, —
că tocmai sfinția sa era aidoma, deși
îmbrăcat în haine de cerșitor, că um-
bla tiptil în lumea sfinției sale cu to-
varășul său de drum, care nu era al-

tul decât Sān Petru. Da unde să
cunoscă bieții creștini de meșterșugari,
că erau sfinții lor?

— Ei, nevastă, ce ne facem? De
unde feră pentru potcōve? șopot Sără-
cilă suratei Calicie.... Păi ce o da tē-
gul și norocul.... Adă 'noōce, muiere,
pafialele tale de argint, ale dela cu-
numi.... Ecă! Calicului scufă de mār-
gitare ei trebuie!

Adusă din sicrieș surata Calicie
pafialele.... Aferim, sculă! Lucru de ar-
gintar domnesc, al de fac odăjdile ti-
toresci dela biserica lui Vodă!.... Nu-ți
poți satura ochii privind așa mândreț...
Mē rog, flori cu ciocanul făurite cum
abia le-ai fi putut cōce, cu mătășuri și
bibiluri, pe pânză de burangio întinsă
dobă pe vesca desprinsă dela ciur!...

Da nici mai căta nea Sărăcilă la
mândreța pafialelor, nici mai bāgă de
sēmă cum lumina focului împlāndu cu
aurul ei găurile dintre florile de ar-
gint, le făcea și mai minunate, ci haț
pafialele la cleștele cel mare și le bāgă
în valtōrea cărbunilor întēșiți de foile
suratei Calicie.

— Ce faci, omule? nu veți că-să

*) Din „Legende române” culesse și adunate
de V. A. Urechă, eșite de curēnd în Bucu-
resci, editura Librăriei Soceci et. comp.

ținută spre Ungaria, ca și cum ar dice: „După mine! Urmați-mă!“ „Pactul de astăzi nu are în Croația mulți amici sinceri, de aceea — continuă corespondentul ungar — trebuie ca într-o formă ori alta să se resolve chestiunea cu Croația încă până nu e prea târziu, până încă nu izbucnesc războiul cu Rusia, ér acest războiu nu este departe.“

— Ôspeții dalmatini, cari s'au hotărât să viziteze esposiția croată din Agram, au dat naștere la *mari demonstrațiuni*, cari nu s'au mărginit numai asupra teritoriului esposiției, unde scim că ôspeții dalmatini au fost primiți de frații lor Croați cu mare entuziasm și unde s'a sulevat demonstrativ chestiunea *incorporării Dalmației la Croația*, ci ele s'au estins și asupra orașului Fiume.

Sosind adevărat la Fiume trenul, ce aducea către casă pe ôspeții dalmatini dela esposiția din Agram, Croații au improvisat o demonstrațiune puternică în contra Ungurilor. După ce fură întâmpinați cu o vorbire însuflețită din partea unui matador croată, Dalmatinii intrară în oraș între strigătele nesfârșite de „Jivio“ ale Croaților, ce-i încunjurau. Sosind convoiul înaintea societății croate de lectură „Citaonica“, demonstrațiunile au ajuns la culme. Mulțimea striga necontentit „Jivila Hrvatska“ (trăiescă Croația) ér Magharii, cari erau de față, ca să paralizese urările Croaților strigau din răspuțer „Eljen Fiume“, la ce Croații răspundeau cu „Pieră Magharii!“

Mai interesantă a fost s'era, când Dalmatinii și Croații reintornându-se dela o excursiune făcută în împrejurime, Croații și în deosebi tinerii Croați strigau pe strade câtă îi luau gura: „Jivila naša Rijeka, Jivila Hrvatska, Jivio Starcevic“ (trăiescă orașul nostru, trăiescă Croația, trăiescă Starcevic). Apoi începură să cânte toți într'un suflet:

„Udri, udri, in der stadt

„A magiarom strik za vrat!“ *)

(Lovesce, lovesce în cetate, ér Ungurului ștrângu la gât!)

Poliția a prins și a arestat mai mulți demonstrați, dér aceste măsuri au potențat și mai tare înverșunarea și entuziasmul demonstrațiilor.

La despărțire, când ôspeții dalmatini au plecat la vaporu ca să se întorcă acasă, poliția a împedat intrarea și apropierea publicului de vaporu, dér cu toate acestea demonstrațiunile s'au continuat. Magharii strigau de o parte „Jos cu Dalmatinii Croați, Eljen Fiume“, ér Croații strigau „Jivila Dalmatinci, Jivila Hrvati.“ Vădându-se Dalmatinii pe

*) Cuvintele cursive sunt germane, celelalte croațesci.

vaporu, unde erau asigurați, au început și ei să strige, între altele: „Nije Rijeka magjarska, nego hrvatska zemlja.“ (Nu e Fiume oraș maghiar, ci pământ croată) și întonară Urdri, udri!... Abia după miezul nopții s'au liniștit sgomotul.

— Impăratul Germaniei a sosit în 2 Septembrie la Schwarzenau împreună cu regele Saxoniei, pentru a lua parte la manevrele austriace. Diarul „Viener Abendpost“ scrie, că faptul acesta dovedește soliditatea bazei, pe care se află alianța triplă. Diarul oficial „Fremdenblatt“ dice că prezența împăratului Wilhelm la manevrele acestea nu e un eveniment politic. Nu e de lipsă o nouă dovadă pentru intimitatea și soliditatea germano-austro-ungară. Ea este numai un simptom nou și natural al acestor raporturi de alianță și va întări în Europa convingerea, că alianța de pace a puterilor centrale e asigurată prin armate puternice și apte pentru războiu.

— În 2 Septembrie s'a serbat în Germania aniversarea luptei dela Sedan. Tote diarele, cari din acest incident vorbesc despre starea politică europeană, se unesc într-o situațiune în color îngrijitor. „Post“ dice: „Am comite o mare greșală, decât am voi să dăm pe față seriozitatea situațiunii, în care ne aflăm. Cincideci de ani, dise Moltke, trebuie să stăm înarmați, decât vrem să apărăm aceea, ce am câștigat într'un războiu glorios. Din acești 50 de ani sunt încă mulți înderți. Și chiar decât în viitor s'ar ivi nise stări de lucruri mai amabile ca cele de astăzi, nouă niciodată nu ne este iertat a sta cu mâinile în sin. Noi vrem să ne bucurăm de pace, dér decât trebuința va cere, noi erăm cu curaj și hotărâre vom pași pe câmpul de luptă, ca și înainte de asta cu douăzeci de ani“ — „Berliner Tagblatt“ se provocă la o vorbire mai recentă a împăratului german Wilhelm, care acum, în ce se privește pacea, nu s'a exprimat cu atâta încredere, după cum îi era obiceiul a se exprima de altădată. Se întorce apoi asupra stărilor din Polonia și dice, că în Polonia rusescă pe di ce merge crește nemulțămirea și Polonii de sub stăpânirea rusescă așteptă să le vină mântuirea dela împăratul Wilhelm. În Finlanda asemenea există o mișcare viuă. România — continuă „Berliner Tagblatt“ — privește neînțetată cu ochi lacomi spre Basarabia, ér Bulgaria uresce Rusia. Foaia berlinesă de sigur, că vede starea lucrurilor numai prin ochelarii triplei alianțe vrând să arate Rusiei, că în casu de războiu, tripla alianță ar pute conta și

la ajutorul altor state în lupta față cu Muscalii. Dacă însă „Berlin. Tgblatt“ și-ar lua ochelarii de pe nas și s'ar uita cu ochii liberi, ar observa numai decât, că decât le merge rău Polonilor din Polonia rusescă, apoi și Polonilor din Polonia germană nu le merge tocmai bine, și decât sub stăpânirea rusescă e mare nemulțămirea între poporele asuprite, apoi această nemulțămire nici între poporele asuprite de sub stăpânirea triplei alianțe nu e tocmai mică. Facă-se mai întâi să înceteze nemulțămirea naționalităților de aici, decât e vorba, ca triplei alianțe să-i servescă spre încurajare nemulțămirea dintre poporele Rusiei.

— Din Sofia se anunță, că o comisiune militară, lucrând sub conducerea imediată a ministrului de războiu, a hotărât reformarea armatei Bulgare. Ea propune, că aceste să fie împărțită în patru corpuri de armată independentă, cari vor avea cartierul la Sofia, Rusciuc, Filipopol și în patru orașe, cari nu sunt încă desemnate. Se afirmă, că la toamnă un ore-care număr de oficeri bulgari se vor duce spre o face studii militare superioare în Austria, și că mai mulți oficeri de stat major austriaci vor merge în Bulgaria pentru a lucra la unele servicii militare.

SCRILE ȚILEI.

— 24 August. (5 Sept.)

Congresul ordinar național bisericesc alu provinciei metropolitane române gr. or. din Transilvania este convocat la Sibiu pe Marți în 1 (13) Octomvrie a. c.

Comitetul central electoral alu partidei noastre naționale din Transilvania și Ungaria a ținut în 30 și 31 August st. n. ședință în Sibiu. Comitetul s'a ocupat și de faimele, ce s'au fost răspândite mai întâi de unele diare din Bucuresci în contra lui și a președintelui lui, și a desaprobat printr'o enunțațiune atitudinea aceluora, cari direct, ori indirect au răspândit acele faime. Tot-odată a declarat, că în direcțiunea sa politică nu va suferi nici o ingerință străină, ci se va conduce numai de postulatale, dorințele și aspirațiunile poporului român.

Nou edificiu universitar în Iași. Guvernul român a votat 1,451.691 de lei pentru clădirea unui nou edificiu alu universității din Iași, ce va forma decora Iașilor.

Banca austro-ungară a urcat camete cu 1% și prin urmare de aji în colo

va fi pentru escompte 5%, pentru împrumuturi în rentă de stat 5½ și pentru împrumuturi pe alte hârtii de valoare 6%.

M. S. Regele României a plecat ieri s'era la Veneția, ca să cerceteze pe M. S. Regina, care se află acolo greu bolnavă. Regele a plecat imediat, după ce printr'o telegramă i se anunțase, că d-ra Văcărescu s'a despărțit de Regina și împreună cu guvernanta sa, miss Allen, a plecat la Milano, unde se află d-na Văcărescu.

La congresul de meteorologie, ce se ține acum în München într'una din ședințele dintâi, a fost ales delegatul României Dr. Hepites, ca membru în comisiunea specială pentru studiarea magnetismului pământului și a electricității atmosferice.

Guvernul bulgar a trimis pe comandantul garnisonei din Rusciuc, maiorul Vasileff în România, pentru ca se studiasse întocmirile din arsenalul român.

Venitele căilor ferate de stat ungare, din luna lui Ianuarie și până la finea lui Mai a. c. au fost 19,165.824 fl. față de venitul din anul trecut de 18,521.583 fl.

Concert. Corul vocal bisericesc român gr. or. din Arad, sub conducerea învățătorului Nio. Stefu, va aranja Duminecă în 1/13 Septembrie 1891, în sala „pădurii orașului“ concert imprevizabil cu petrecere de joc. Venitul e destinat pentru fondul corului. Începutul la 8 ore s'era. Intrarea; Locul I. 1 fl.; loc. II. 80 cr.; III. 50 cr. Galeria 20 cr.

Programa: 1) „Imnul unirei“ (A. Bârsan) de C. Porumbescu — cor mixt; 2) „Mugur mugurel“ (doină de N. Stefu, solo, cântată de P. Mina); 3) „Fragment din Dumbrava roșie“ (V. Alecsandri) de C. Porumbescu — cor bărb. 4) „Hora Sinaii“ (Gr. Ventura) de C. Porumbescu — cor mixt; 5) „Imnul Domnului“ (I. Grozesou) duet cânt. de M. Ursulescu, tenor I. și D. Gându, bass. II. 6) „Uite mamă colo'n sat“ (I. Tripa) de N. Stefu, — cor, bărb.; 7) „Steluța“ (V. Alecsandri) duet cânt. de Elena Niga (sopran) și Roza Cuzman (altă); 8) „Fântână cu trei izvoare“ de G. Dima — cor mixt. În pauză 12 tineri coriști vor juca jocurile naționale „Bătuta și Călușerul“ sub conducerea vîtavului Paul Mina.

Grindină. Ni-se scrie, că la 27 Iulie s. v. s'a descărcat asupra comunei

paftalele de argint? dice Domnul Hristos.

— Facă potcove pentru măgarușul D-tale....

Da ce mai vorbă lungă! Nea Sărăcilă potcovi cu potcove de argintu măgarușul lui Hristos.

— Cătă am să-ți plătesc, meștere, întrebă sfântul Dumneșeu, când nea Sărăcilă lăsa jos din ștrângu cel după urmă picioru alu dobitocului.

— Ce să-mi plătesc, omule? dise nea Sărăcilă.... Cu unu racu totu s'arac!... După cójă se vede pomul, după haină omul!.... Păi, dau eu cu gândul că nici D-Vostră, ca și mine, nu prea aveți chiag de galbeni cu chipu împărătescu... Hai noroc și călătoriă bună!....

Să uita surata Calicia cu ochi olbați la nea Sărăcilă și cugeta ea în capul ei: „Mi-a înebunitu bietul om!“ Da să crănescă o vorbă de-a poncișul, ca mai ba, că scie surata, că nu scrie la cartea popii, că găina să cânte cucurigu și cocoșul să coteodăcescă...

— Dacă nu vrei parale pentru potcove, eu o să-ți dăruiesc trei daruri... Că așa cum mă veți sunt și eu unul din vechilii lui Dumneșeu și am trecere

pe la scaunul din Ceru alu pré sfintei sale. Haide, meștere cu sufletu bun, cere trei lucruri și Dumneșeu ți le va da.

— Cere parte la raiu, șoptesc Săn Petru lui nea Sărăcilă.

— Ecă bre!... mi-oi lăsa eu 12 ținci pe lume, ca eu să mă duc la raiu!... Dacă-i așa, jupâne vechilule alu Dumneșeu, ași vră...

— Ce ai vră?...

— Ași vră că ori-ce oi pune în pungulița asta de pele — care-i totu pustiă — să nu mai esă făr' de voia mea.... Că de 20 de ani, în fie-ce di bagu în ea părăluțe greu muncite și pân' a doua di totu golă este!....

— Așa să fiă! dice Mântuitorul. Dér ce mai dorești încă?

— Cere raiul, mă creștine, șoptesc ér Săn Petru.

— Ci dă mi bună pace, unchiașule, cu raiul lui Săn Petru, că n'o să las eu bieții copilașii mei în iadul de pe lumea asta!.... Ași voi, jupâne vechilule, ca ori-cine o șed pe scaunul ăla de lângă vatră, să nu se mai potă ridica de pe el până n'oiu da eu voia.

— Așa să fie! Da bagă de sémă,

omule, că nu mai ai de cerut decât unu lucru. Veți de-l alege bine.

— Mă omule, ascultă-mă pe mine, cere raiul, șopti ér Săn Petru.

— Ei! păcate cu omul ăsta!... Ce mi-e bun raiul, decât eu n'oiu mai fi pe lume cu bășii mei?... Seii ce, mărite vechilule alu Dumneșeu? En blogoslovesce nucul ăla de lângă cumpăna puțului, de colo, dela pârlezul bordeiului, că ori-cine s'o sui în el, jos se nu se mai potă da fără de voia mea.

— De, fie cum voiesc, dise Sfântul Hristos. Și încăleându pe măgarușul celu potcovitu cu potcove de argint, își luă rămasă bunu dela meșter și dela surata Calicie și plecă împreună cu Săn Petru.

— Da bine, omule, nu puș cere barem unu codru de pită pe diua de aji? se încumetă a dice surata Calicie, că en ascultă cum se vâicăre de fôme copilașii.

— De, muiere, minte de om și pace!... M'am luat după o poveste vechiă ce mi-a spus când eram copil, mătușă Stărpitura, poveste cu trei lucruri minunate.... Dă că mai bine ce-

ream o pungă cu bani.... Luam'ar Naiba, gogoman!....

De-abia rostise numele Naibei și ecă vedu intrând în bordeiu un boer, cu giubele scumpe de blăni, cu antereu de suhariu, înmuit în aur și argint, încins cu brăne de șaliu, cu calpa de samur în cap și a mână toiag de argint bătut cu pietri scumpe.

— Iți dau eu pungi cu galbeni, dice nici una nici alta, boerul cătră nea Sărăcilă, că era chiar dumnului Naiba sidoma. — Dă mi dai mie sufletul tău?

— Mamă, mamă! strigă în tinda bordeiului copilul cel mai mic, mezinul cel mai iubit.... Dă-mi pită că mi-e fôme!....

— Li-i fôme bășilor, gândi nea Sărăcilă.... Adă încoce zapisul, jupâne Scaraoțki, și-mi dă bogăția.... Numai să nu-mi iai sufletul decât după vadea de 20 de ani, să am timp să-mi așed copii pe la casele lor....

— Da ce faci, bărbate?

— Ci tac, muiere.... n'auți că li-i fôme?...

Scaraoțki dete lui nea Sărăcilă un sac, doi, mulți saci de galbeni ferecați

Bilboru (langă Borseo) o furtună vehementă împreună cu grindina de mărirea nuicilor, care a nimicuit și puținele sămănături de pe teritoriul acestei comune montane. Bătrânii din Bilboru spun, că n'au mai pomenit o furtună atât de vehementă.

Casă de morțe. Hertelendy Jozsef, fispanul comitatului Torontal a murit zilele acestea în etate pe 58 de ani la băile din Marilla. Densul era un funcționar pactic și conciliant, dăr tocmăi acosta și temperamentul seu flegmatic a dat ansă la multă stricaciune în comitat, așa că „patrioticii“ argați ai lui Csáky și-au putut implini negații și în linisce chemarea de apostoli ai maghiarismului în acestă cel mai poliglotă comitat din țără.

Musica orășenescă va da un concert, decă va fi timp favorabil, în grădina hotelului „Pomul verde“, ăr decă nu va fi timp favorabil, concertul se va ține în sala hotelului „Europa“. Inceputul la 7 ore s'era.

De pe „Postovaru“ (Schuller). Numărul celor înscrși în cartea vizitatorilor din casa de pe Postovaru a fost la finea lunei lui Augustu 1106. La finea anului 1890 a fost numărul celor înscrși de 1298, va se dăcă cu 192 mai multu, și în anul 1889, 1888, asadară mai puțin cu 297, ca în anul acesta.

Maghiari, Români, Poloni.

Sub titlul acesta cetim în „Timpul“:

Comitetul studenților români din Transilvania și Ungaria însărcinat cu redactarea unui memoriu ca răspuns la memoriul studenților maghiari, au trimis următoarea scrisore studenților Poloni din Lemberg:

Colegi,

Dați-ne voiă ca în numele junimei academice române din Ungaria și Transilvania să vă adresăm următoarele rânduri:

Facem parte din acea fracțiune a poporului român, care se sbuciumă sub presiunea maghiarismului și astfel veți înțelege momentul ce ne îndemnă a vă scrie.

În fața violențelor brutale la cari e supusă naționalitatea noastră din partea maghiarismului, frații noștri din România liberă adresară în acestă causă un memoriu cătră întrăga inteligență academică a Europei. Nu trecu mult și studenții maghiari publicară un așa numit răspuns, care însă nu e decât

un mosaic de nepomenite intervertiri și sofisme naive. Vorbind despre poporul nostru, colegii noștri maghiari întrebunțază un ton de o aroganță atât de revoltătoare, încât s'ar crede că trăim în vremuri medievale. Precum am aflat, voi ați primită acestă răspuns fără a fi cetit memoriul bucureșen și astfel numai acestă împrejurare putea să vă reducă și să vă facă a trimite aderenților infocați ai despotismului panmaghiar o manifestație aprobătoare. Ne este peste putință să credem, că voi vechi luptători pentru libertățile naționale, ați putea să aprobați pe aceia, cari prin notoriile lor atentate de maghiarizare țintesc la esterminarea naționalității noastre.

Nu colegi, e imposibil ca tocmai voi să aplaudați pe despoții noștri cunoscuți urbi et orbi și anume în contra noastră a celor ce suntem în lăntuiți și naționalitescce exploatați.

Situația fraților voștri din Posen și Prusia orientală este de sigură înrățătoare, dăr ei se bucură cel puțin de puțină de a se apăra.

În parlamentul german frații voștri din Germania, pot trimite cel puțin 16 reprezentanți naționali, pentru noi, Români ardeleni însă, există o lege electorală excepțională, care ne face imposibilă ori ce fel de apărare parlamentară. Situația noastră se pte compara numai cu subjugarea în care se află frații noștri din imperiul muscălesc. În tocmai precum Poloni în Rusia sunt expuși violențelor spre a fi rusificați, întocmai așa suntem și noi terorizați de cătră maghiarism în scopul maghiarizării. Deosebirea e aceea, că Muscalii nu tăgăduesc experimentele lor de a estermina naționalitățile. — Panmaghiarii însă nu numai că tăgăduesc constantă acele experimente, dăr mai au și curajul a declama în fața lumii necunosctore de causă, că ei sunt ai libertății și egalității.

Intocmai însă ca voi nu avem noi noi pe acestă pământă ceva mai prețios decât naționalitatea părinților noștri și noi nu credem, că s'ar afla colegi, cari să ne desopre atunci, când noi cu mică cu mare, cu trup și cu suflet ne luptăm pentru libertățile noastre.

Maghiarii și-au dat tôte silințele ca să ne omore cu tăcerea, ca astfel să ne pôtă aservi ne bântuiți și decă pomeneau de noi, o făceau ca să ne colomnieze.

Tôte arterile vieții noastre naționale ni le-au tăiat ca să degenerăm, și tôte acestea vecinic au fost intervertite și tăgăduite din partea maghiarismului. Și răspunsul maghiar nu este alt-ceva decât o nouă probă despre vir-

tuositatea maghiară în intervertire și tăgăduire. Decă voi, într'adeveră ați pută aproba sclăvia noastră națională prin acestă ați dovedi, că jugul muscălesc, în care se află conaționalii noștri se bucură de consimțământul vostru.

De-ore-ce însă o astfel de presupunere din partea noastră ar constitui o insultă pentru voi, suntem dispuși a crede, că ați fost pur și simplu seduși de o corporație maghiară pentru care tôte mijlocele sunt bune, care înlesnesc maghiarizarea și înecă vocea noastră.

Tot de-odată vă însoințăm, că în tōmna acosta vom publica o replică la pamfletul maghiar și sperăm, că lumea nepărtinitore, pe basa unei mulțimi de date autentice, va putea vedă că e de curată arsenalul, din care colegii noștri maghiari și-au scos armele lor; lumea va afla ce va să dăcă „adeverul și dreptatea“ în gura maghiarilor.

Nu vom lipsi a vă trimite la timpul seu mai multe esemplare din replica noastră.

Salutări colegiale.

În numele junimei academice române din Ungaria și Transilvania.

Viena și Graz, 30 Augustu 1891.

Comitetul de acțiune.

Studiu asupra Esposiției de industriă casnică dela Hațeg.

„Unde-să doi, puterea crește și dușmanul nu sporesce“.

Așa a grăit marele nostru poet, și a avut deplină dreptate, căci agerul seu spirit cunosea legile firei și tainicul naturei al Românilor. Axioma poetului se confirmă și cu ocazia aranjării esposiției din Hațeg. Decă nu tocmai de două, aflați vă rog, că numărul familiilor, care a dat viața acestei prea interesante esposiții a fost la început exact numai de patru; anume: familia comerciantului B. Popoviciu, avocatul Mih. Bontescu institutorul Paulu Olteanu și Ionu Munteanu al Nesiei, proprietar și impiegtat la banca „Hațegana“. Voi arăta mai departe și pe zeloși d-ni colaboratori și modul cum s'a lucrat.

Puține la număr dăr întrepide la muncă și cu încredere în reușită prin activul concurs al acestor patru familii, porturile și industria casnică a diverselor ținuturi din acestă comitat au fost reprezentate cu demnitate și bună gustă, și mai presus de tôte cu o eleganță de aranjare, vrednică de înalta origine a Românilor din regiunea Ulpiei Traiane.

Inițiativa a fost luată de „Reuni-

nea femeilor Române“ ce are reședința în Deva și a cărei președintă este onorabila matronă, D-na Drăghici. Afând că adunările Asociației se vor ține la Hațeg, comitetul „Reuniunii“ s'a adresat Comitetului pentru „Asociațiune“ din Hațeg întrebându-l, decă nu crede oportună a se organiza și o esposiție de industriă casnică cu ocazia festivităților Asociației? Hațegani nu perdură timpul și după câte-va ședințe de consfățuir și învingerea unei mici rezistențe din partea celor cari n'au destulă credință în vitalitatea și vrednicia neamului românesc, răspuseră afirmativ și se apucară cu bărbăție de lucru.

Reuniunea femeilor Române din Deva nu este înființată de mult. Ea dată abia de câțva ani. Fondurile sale bănesc sunt prin urmare modeste. Înțelegându-și însă bine scopul ce urmăresce și înalta chiamare a femeii în progresul cultural al națiunii Române, „Reuniunea“ decise a da Hațeganiilor suma de 60 fl. pentru a distribui ca premii, și un avans de 100 fl. pentru întimpinarea cheltuelilor, cu condiția, ca acestă din urmă sumă să se restituie din încasările esposiției, invitându-i a întocmi de grabă și un comitet pentru organizarea esposiției.

Dis și făcut! Comitetul esposiției a fost compus din șapte dame: trei membre active în persoana dōnnelor: Mina Rațiu, Șarlota Baciu, Ida Popoviciu și trei membre suplinitore sub președința d-nei Susana B. Popovici, secunde de alt optulea membru, activul institutor P. Olteanu, în calitate de secretar al comitetului.

Timpul înainta cu pași grăbiți. Vreme de perdată nu era! Comitetul își împărți de grabă atribuțiunile. Se puse în corespondență cu diferitele persoane dispuse a primi greaua sarcină de colectanți ai obiectelor.

Au fost reprezentate la esposiția următoarele ținuturi: al Hațegului și al Orăștiei, apoi al Devei, Iliei, Streiului Bradului și al Huniădorei. Etă și numele dōnnelor și domnilor, cari au făcut serviciul de colectanți quasi-oficiali, hotărâți de comitetul esposiției: a) D-na și D-lu Olteanu cu colectat obiecte din ținuturile Hațegului și al Jiului. b) D-lu Ioan Munteanu al Nesiei din Valea Streiului. c) D-na Aurelia Vladu din ținutul Orăștiei. d) D-na Luisa Popu, soția protopopului gr. oat., din ținutul Huniădorei. e) D-nele Otilia Degani din Vișeu; Șinca din Biscarea și Anastasia Moldovanu din Băița, în ținutul Devei. f) D-nele Eugenia Budoiu din Câmpuri și Regina Dragomiru din Gura Sada, în ținutul Iliei. g) D-na Aurelia Dămianu în ținutul Bradului.

cu zimți și curți domnesci..., ăr meșterul iscăli zapisul mai d'înainte scris de Nesdravanu, diacul lui Uoigă. Tōca, dând spre credință și iscăliturile celor 12 pargari ai Iadului și al Șoltuzului din Tartar, cu pecetea lui a mare, înmăiată în sânge omenescu în loc de chinăvară.

Apoi pe trai, neică!... De unde nu era cōjă de pită mucegăită pe polița hornului, întinde-te masă, ridică-te masă! Și curți domnesci, și carete cu telegari arăpesci și haine de mătase muiate în aur, și scule cu nestimate, și copii toți 12 îmbrăcați ca feți de boeri de Divan... Trecură cei 20 de ani iute-iute, că anul de noroc e mai scurt decât césul de necăz... Păi când sosi velleatul din zapis, numai ce se făcură nevedute și curți și carete cu roți poleite și haine scumpe și pungi cu galbeni...

Și iar se găsi nea Sărăcilă în gaura sa de fierar, cu șorțul de pele, arsă de scântee la pept și cioca-boca! cu barosul pe nicovală, ăr surata Calicia umfă ărăși foile, ăr folele celor 12 feciori ărăși gōle....

— Hei, bogăția dracului nu-i lucru de temei! cugetă bietul Sărăcilă.

— Da de plătită o s'o plătesci, nea Sărăcilă, strigă din pragul uși Belzebut, că aț e vadăna. Au trecut cei 20 de ani. Haide, poftim după mine, că de unde nu, te umflu cu copii de casă și plătesci ciobote roșii, ca la boerii de Divan.

— Aoleo! muiere, că-mi uitasem de zapis!... Fie, dăce meșterul; ian poftim, șed jupâne, numai o clipă pe al scăunaș de lângă vatră, până ce m'oiu soote șurțul și m'oiu spăla pe obraz de carbun, că se cade să mă iai curat din lumea asta... că puil de găină și nu-l pui la frigare cu tulle cu tot... Scaraoțki se aședă pe scăunaș, ăr nea Sărăcilă se griji cât se griji:

— Haide jupâne că-s gata!

Naiba dă să se ridice de pe scăunaș..., dăr par' că l'ai fi prins de scaun cu un cui de dric... Să învertia cu scaunul pe loc ca rōta mōrei pe grindeu, dăr de sculat, ca mai ba!

— Ci vin', jupâne, că-s gata, dăce nea Sărăcilă rîdend.

— Da nu ved, omule, că nu mă

pot ridica de pe scaun! răspunde Uci-gălu-Tōca.

— Păi de, eu te aștept, cum scrie la zapis!...

— Ascultă, omule, lasă-mă să mă scot și te mai lasă să trăsesc un an cu bogățiile.

— Nu, jupâne, nu! Dă-mi măcar de ce an încă de bogății....

Dura-vura... Ce să facă și Dracul, când e prins în cursa Românilor. Sărăcilă scris pe zapis vadea nouă și apoi dete lui Scaraoțki voi să se ridice de pe scaun. Acesta eși din bordeiu cu clăbuț de mână la gură, dar ce putea să mai facă? Zapisul e zapis chiar și pentru cel cu corne, că dōr' nu e dracul boer de divan, să scrie una la zapis și alta să facă!... Ei, dăr ărăși trecură cei de ce an cum ar fi fost de ce zile și deodată se făcură nevedute curțile și bogățiile și nea Sărăcilă ăr se găsi pe prispa bordeiului seu s'eraoț... Numai ce se și arată în bătătură Scaraoțki.

— Ei, acum s'a încheiată socotela!.. Nea Sărăcilă, poftim de vino cu mine.

— Vinu, jupâne, vinu, că dōr' m'oi

ajunge și de traiu, căs acum omă bētrānū... Hai, surată Calicie, hai și tu cu mine, că unde merge bărbatul să cade să mērgă și muierea lui.

Și dracul era voios, că în loc de un suflet câtă avea la zapis, o să aibă acum două...

— Vinu, cum de nu omule? — dăce surata Calicie, numai o fi cam lungă calea și eu sunt pe nemăncate... En urcă-te pe al nucu, bărbate, de-mi bate câte-va nuc.

— D'apoi nu soi tu că m'e scrântit piciorul, răspunde nea Sărăcilă.... Jupâne, lumea te scie cilibiu cu muierele. En urcă-te în pom de bate câte-va nuc în pōla babei, ca să pōtă merge cu noi.

Atăta-i trebui lui nea Sărăcilă!... Câtă se urcă Scaraoțki în pom și bătă nuc, să se deă jos ca mai ba!

— Ci haidem, jupâne, că-i sōrele a chindă, e tārdu! Dă'n susu, dă'n josu.. Vai! piciorle dracului sunt înțepenite ca rădăcinile stejarului.

— Măi omule, ăr m'oi făcuș bun!.. Lasă-mă să mă pogor.

— Ba de, nu, până ce nu te-i pri-

Pe lângă acestia însă, consultându registrul Comitetului, subscrierul a găsit că numărul colecțiilor a fost mult mai mare. Comitemu indiscreția de a-i divulga, d'a le arăta meritele dobândite, și rămânându se și câștige altele la viitoare expoziții.

Etă-i: Avocatul Franciscu Hossu din Deva, Ana Piso din Săcărâmbu, Leon Iubașu din Ostrovu, Samuilă Popescu din Totescu, protopopul Abelu Bociatu din Grădișce, notarul Isacu Zepa din Dănsuși, Elena Iancu din Săcărâmbu, Gliceria Mișuțu din Hondolu, Nicolae Nestoru din Orăștie, Gh. Chira din Spini, protopopul Stef. Radicu din Petroșeni, Maria Șinca din Simeria, Nicolae Stoichiță din Hunedora, Petre Stoica din Ciula mare, Petre Stanciu din Mătescu, Ionu și Toma Popovici din Borșodu, preotul P. Ciacu din Riulu-albu, Olimpiu Oprea din Săcărâmbu, Luisa Dima din Lupeni, Nicuța Berianu din Cujiră și Ana Damianu din Balașa.

Domnule Redactoru, expoziția dela Hațegu fiindu reușită peste tota așteptarea și sub tote raporturile, socotescu că nu e de prisosu a intra în ore-carl amănunte.

Numărul esposanților a fostu de 325 er alu obiectelor espuse de 2101, sosite din 200 comune a celor șapte ținuturi menționate mai susu, și colectate de 33 persoane. Prețulu intrării a fostu 30 cr. de persoană pentru boieri, și 10 cr. pentru săteni. S'a incasatu în totalu suma de 225 fl. din carl scădându 100 fl. deja cheltuiți și alți 50 fl. spese probabile, ce se voru mai face cu expedierea obiectelor și imprimarea diplomelor, rămâne unu micu beneficiu și în cassa „Reuniunii femeilor” din Deva.

Ținându contu de mica taxă de intrare, suma de 225 fl. indică, că numărul vizitatorilor a fostu considerabilu. În adevărul împărțind suma de 225 fl. cu 30, găsimu numărulu de 750 de vizitatori boieri; cum au fostu însă și ore-carl oferte la intrare, rezultă că, osebitu de cei 600 oșpeți ai Asociațiunii, carl toți au vedutu, au mai cercetat expoziția și 350 până la 400 de săteni. În ziua de Lună 5/17 Augustu, când are locu târgulu de săptămână în Hațegu, a fostu imbuldelă de abia te puteai întorce în saloanele expoziției. În totalu peste 1000 de vitatori.

Mare era mirarea și mulțămirea sătenilor și mai alesu a sătenelor când vedeau că lucrările lor, departe d'a fi supuse la nouă dări cum se temeau, suntu dimpotrivă admirate de domni, căoi spre onorea lor trebuie se spunu, domnule Redactoru, că unu mare număr de cocone și boieri cu minte își daseră în aceea di rendez-vous în adins, și stăteau de vorbă în localulu expoziției cu sătenele pentru a le incuragia.

A descrie în parte, fiă chiar numai obiectele carl au atrasu mai multu privirile din fiă-care grupu, ar fi de siguru foarte importantu, der cu neputință însă. Decă amu dispune de mijloce bănesci mai puternice decâtu acele ce avemu, s'ar fi pututu angaja câțiva pictori ca se copieze desenurile și arabescurile cele mai elegante, carl ar pute figura cu fală în principalele muzee industriale ale Europei. Mostre și motive erau cu sutele. (Va urma.)

Impărțirea premiilor la Expozițiune.

Duminecă în 4/16 Augustu n., după banchetu, lumea porni spre localulu expoziției, unde se afla mare mulțime de popor și inteligență. Se făcu mai întâi un felu de vizită oficială en bloc, prin cele trei saloane, apoi se adunară cu toți în curtea școlii spre a asista la solemnitatea distribuirii premiilor, care începă la orele 6 p. m. printr'unu discursu alu Dlui Barițiu. Cu vastele sale cunoștințe și inima totdeuna jună, președintele asociațiunii relevă marea importanță, ce are pentru noi cunoșterea acelei prețioase comori, ce se numesce „industria casnică”. Pasagiulu despre avântulu, ce a luat costumul naționalu în societatea cultă dincolo și dincoace de Carpați, și despre răspândirea lui în tota Europa, a fostu salutatu cu frenetice aplause; er când spuse, că acestu nobilu avântu este datorit generosei inițiative a unei cocone mari din Bucurescu, care este totodată și cocona cea mai învețată dintre tote domnele române din zilele noastre, entuziasmulu era la culme.

Fără să o numescă, toți, intr'unu gându, până la ultima săteană i-au ghicitu numele, atât de răspândit este reputația sa.

În scurte cuvinte trecu apoi la expozițiile naționale ținute în 1862 la Brașovu și în 1881 la Sibiu, carl deși erau generale și pe care le-am vedutu eu însu-mi, dice d-lu Barițiu cu vocea emoționată, „trebuie se constatu, domnelor și domnilor și iubii mei săteni, că n'au fostu atât de reușite ca acesta dintr'unu singuru comitetu. Mare este onorea, ce se cuvine „Reun. femeilor Române” din Deva și „Comitetulu de organizare alu Expoziției” și îi rog pe toți se primescă, în numele Comitetulu asociațiunii și alu meu personalu, felicitările cele mai sincere și bine meritate. Esemplulu Hațeganilor este demnu de imitat. Entuziasmul și satisfacția, ce simțim, suntu atât de mari, că comitetulu Asociațiunii, sositu numai ieri s'era și vedendu reușita expoziției a hotărât că, în semn de incurajare, ținerea în vadă și dreptu suveniru dela această expoziție, să de unu premiu de doi napoleoni în aur, domnei seu dom

nișorei, care se va constata la balulu de astă-seră, că portă cel mai frumos costum naționalu ardelenescu lucratu de mâna sa” și între aplausele nesfârșite ale publiculu, trecu premiulu în mâinile Dnei presidente a Comitetulu de organizare alu expoziției.

„Bucuria noastră nu-se isprăvesce aci, domnele și domni mei, continuă dlui Barițiu. A fostu hotărît de Provedința, care a voit, ca sărbătorile noastre la Hațegu să fi strălucite, căoi v'ei mai comunică încă unu daru, și anume: Inalta coconă, de care vorbi adinea-or și care sciți, că este cu sufletulu seu pe totu loculu, unde se mișcă ceva pentru cultura și industria românească, ne trimite câte 15 broșuri din fiă-care din operele sale intitulate „Sola”, și „Cuvinte sufletești” pe care eu le înaintez dnei Susana B. Popovici, ce destinația d'a binevoi să le distribuască drăgălașelor coconițe, carl au făcutu serviciulu de informațiune și de priveghere la expoziție.”

După discursulu însuflețitoru alu Dlui Barițiu, d-lu Paulu Olteanu, secretarul comitetulu de organizare alu Expoziției citesce numele premiaților. — S'au datu premiu în ban de trei categorii esponentelor sătene, carl nu sci cartă; diplome de onore domnelor și domnișorelor, și diplome de merit boierilor și domnelor, carl au stăruit cu munca lor grătită la reușita expoziției.

Au obținutu:

I. Premii în ban.

Categoria I. de 5 fl.

1. Maria Voinescu din Păucinescu, pentru colecția de obiecte espuse sub Nr. 5.
2. Sofia Agliceriu din Băuțaru de Josu Nr. 5.
3. Anuța Hăcă din Cărnescu, Nr. 14.
4. Minerva Bujuranu din Lăsău Nr. 55.
5. Samfira Petrescu din Bărașcu Nr. 88.
6. Satta Cârteanu din Hunedora Nr. 133.

Categoria II-a de 3 fl.

1. Maria Igrățiu din Câmpuri Nr. 68.
2. Anuța Popa din Bărașcu Nr. 86.
2. Marișca Paveloniu din Poieni Nr. 94.
4. Eva Hârnea din Galați Nr. 127.

Categoria a III-a de 3 fl.

1. Iliuca Pascoane din Steiu Nr. 34.
2. Maria Brote din Vițelu Nr. 75.
3. Eva Onescu din Răchitova Nr. 95.
4. Teresia Corta din Băiescu Nr. 124.
5. Solomia Vladu din Turdașu, Nr. 228.
6. Eva Bora din Coroescu Nr. 248.
7. Teresia Munteanu din Sân-Craiu Nr. 310.
8. Galeria Chitideanu din Nădăștia de susu Nr. 315.

9. Anușca Frențeniu din Nădăștia de Josu Nr. 320.

Multe altele din esponentele sătene au meritatu premiulu în ban, pentru mulțimea și frumșetea obiectelor espuse, și numai insuficiența fondurilor au fostu cauza, că nu s'au pututu premia tote. Trebuie se-mi facu datoria d'a da publicității numele acelor, carl au avutu o colecțiune de cel puțin de 10 obiecte, anume:

1. Mariuca Albulescu din Bucova, sub Nr. 12.
2. Elisabeta Marilă din Totescu, sub Nr. 22.
3. Petca Paveloniu din Clopotiva, sub Nr. 30.
4. Mariuca Iorgoniu din Dănsuși, sub Nr. 31.
5. Eugenia Budoiu din Câmpuri sub Nr. 55.
6. Fironda Paraschiva din Câmpuri sub Nr. 61.
7. Solemia Munteanu din Vițelu, sub Nr. 80.
8. Maria Măgureanu din Biscarea, sub Nr. 121.
9. Cătuța Vițeu din Băiescu, sub Nr. 125.
10. Rosa Ascoileanu din Galați, sub Nr. 126.
11. Maria Stanciu din Mătescu, sub Nr. 152.
12. Sănțiana Popovici din Boșorodu, sub Nr. 162.
13. Iliuca Brudeanu din Boșorodu, sub Nr. 164.
14. Silvia Păcuraru din Săliște, sub Nr. 202.
15. Luisa Raitescu din Sân-Petru, sub Nr. 219.
16. Dna Maria Eliu din Hațegu, sub Nr. 321.

Solomia și Maria Ionașu din Văcelele bune; Fița Laicu din Streiu; Galoni și Oprea Chileru, din Nădăștia de susu și Anușca Danciu din Nădăștia de Josu.

II. Diplome de onore.

Domnelor și domnișorelor, carl au espusu obiecte, fiă în secția orășenească, fiă în cea rurală, li-s'au distribuit 138 diplome. Cele mai multe nume fiindu citate în studiulu nostru despre expoziție, ne dispensăm a mai repeta și lista.

III. Diplome de merit.

Diplome de onore suntu în număr de 28, pentru domne și bărbați. Aci figură, în cea mai mare parte, numele domnelor și domnilor, carl au colectatu obiecte deja citați la începutulu acestui studiu, la care se adaugă încă d-nii: N. Trimbițoiu din Grădișce, Ion Budoiu din Câmpuri; Petru Paveloniu din Dănsuși, Vasile Janza, farmacistulu Ludovic Ciuciu și frații Corneliu, Virgiliu și Valeriu Popovici din Hațegu și Ieronim Vițiu din Sân-Georgiu. D-nele Susana Ciatu din Deva, Maria Barițiu din Orăștie și d-rele Elena Balașu din Hațegu, Samfira Andreeși din Păroșiu.

mi se-mi mai lași viața și bogățiile încă pe alți 10 de ani.

Dura-vura, draculu primi se-i mai lase lui nea Sărăcilă încă alți dece ani de viață cu bogății.

Ei, dar trecu și aști 10 ani iute cum trece bucuria scurtă a săraculu.

Și er se făcure nevedute curțile domnescu, și careta cu telegarii arăpesc și haine și scule și bogății... Și er se treziră, la vade, nea Sărăcilă și surata Calicie în bordeiulu lor celu săracu.

Numai ce i-a statu înaintea lor rânjind obraznicu Scaraoțki. Dar de astădată nu era singuru, că se teme mehenciulu se nu mai pață de în alte rânduri, ci venise cu toți copii de casă, adecă cu urdiă de drăcușori de totă mâna.

— Ei, gata meștere? Poftim după mine!

Ce se facă bietul Român?

— Haide, muiere, că nu se cade se aștepte Măria Sa draculu. Ș'apoi suntem și noi două cădături... Ce mai ni e bună viața? En privesce cum ni s'au crăbușitu merii obraților, că nu mai fi oprescu măselele înșirate ca gândulu.

Vorba ne falfăia între gingini ca melestiulu în ciru subțire de mămăligă... De umblatu nu mai putem decât în carje, că ni-su țepene picioarele ca răchitoarele, er ochii când vedu calulu negru, ilu zărescu câtu purecile... Găba, funia e la pară... Hirbulu stîrbu chiar decă e de aur, nu-i bun decât de topitu... Hai nevastă, că n'a sunatu clopotulu... Hai, Mărite Scaraoțki!

Și gata e Sărăcilă și cu surata Calicia se urmeze după Scaraoțki insoțit de droia de drăcușori.

Numai cât ajunseră lângă pragulu uși, Sărăcilă se opri:

— Aoleo! dise elu... Ce eram se facu?... Morte de dracu, Măria-ta. Cei 12 băieți ai mei, acum sunt 12 nandrași voinici... Ei sci că adă Măria-ta vrei se mă iai și s'au hotărît se te aștepte aciuaș pe lângă bordeiu, cu aghiasmă sfântă și cu sfânta cruce la mână... Cum te voru vedea, voru se dea navală asupra Măriei tale și a alaiulu M.-tale, și nu se va alege din toți nici câtu e negru sub unghia... că fii mei n'au iscălitu zapisu cu Măria ta. — Păi eu nu vreau să-mi calcu zapisulu,

că destule păcate am sarcină pe spinare! Voiu se te scapă, Măria-ta, de pacoste. Ci-că Măria-ta, că draculu se pte băga în trupulu dobitoțelor, fiă câtu de mic. Sci una, Măria-ta? Ecă nisce furnioi pe oja aceea de mămăligă uscată... Băgați-vă în ele și eu v'ei voi pune bine în astă pungă și v'ei voi scoate bine printre cei 12 nandrași... și când voi fi afară din curte, veți lua er chipulu vostru....

Draculu, câtu e de dracu, der se teme de bătaia, necum de stropulu din fiștoculu cu aghiasmă alu popii și de priveliștea s tei cruci... Primi Scaraoțki sfatulu și se deteră cu toții de-a tumba și intră în furnioi... Nea Sărăcilă culese furnicile și le puse în pungă și tuștiu în gaura de feraru.

Luă barosulu cel mare și ciocaboca! peste pungă, pe nicovală, de-i mergea sudorile ca bobulu de mazere... Vai de bieții ucigă-i toca!

Der minune mare: în totă lumea cum Scaraoțki cu dracii fără băgați în punga meșterulu, nu se mai pomeni niciăure de răboie, de certe, de bătaia, de nedreptăți, muierele nu se mai despărțiră de bărbați nici că-i înșelără; bărbații nu

mai băteau muierele lor. Totă lumea era în tihnă și în pace. Numai judecătorii lui Vodă nu mai aveau pricină de judecată, temnicerii arestanți de păzitu, călășulu ucigași de spânzuratu de vedeau ziua când voru muri de fome...

Atunc ei se duseră toți la Vodă, se se jelușcă, cu lacrimare lungă, că li-se taie merticulu, din pricina lui nea Sărăcilă, care ține închisă vrajba draculu în punga lui. De nu-lu silescu, Măria-ta, se i dea drumulu, nu mai avem nevoia de Măria-ta, că n'are de ce se mai fiă domnitor și împăraț, unde omenii trăescu ca frați...

Decă auți Vodă una ca asta că i se taie merticulu, pe dată trimise aproți și copii de casă se poruncescu lui nea Sărăcilă se deșerte punga cu furnicile, cu dracii, că-lu spânzură!

Numai nea Sărăcilă se tocni er cu draculu se-i slobodă decă or rupe zapisulu...

Ce se facă Belzebut? Primi tocmela și după ce zapisulu fu rupt și aruncatu în focu, din care eși mirosu de oțrană o di întregă — dracii scăpară din punga

Pentru a termina. Vădându frumosul rezultat al expoziției dela Hațeg, este natural să ne punem întrebarea „ore acum nu este sosită timpul și nu am fi în stare să organizăm o expoziție generală, cuprinzând toate ramurile de producție ale Rumânilor din monarhia Austro Ungară? Cu deplină încredințare răspund: Nu, timpul nu este încă sosit și acesta nu din lipsa de produse naționale, ci din cauza lipsei de mijloace financiare.

Când e vorba de produsele noastre naționale; când ar fi să spunem totu ce produce Românul, începând dela industria casnică, produsele alimentare și agricole brute, produsele meseriașilor, comercianților și ale industrialilor, până la produsele de artă, apoi nu mai încap îndoielă, că am pute organiza o expoziție, care să atragă atenția întregei Europe și să le oferim ocazia d'a ne pute judeca vitalitatea și forța de producție, der cine a luat parte la organizarea expozițiilor generale scie, că pentru o bună reușită trebuie o pregătire de cel puțin doi ani, trebuiesc colectanți numeroși și mai ales pricepuți și conștienți și o sumă pentru întipinarea cheltuielilor, pe care o prețuiesc la cel puțin 40—50.000 fl. Er asemenea sumă ar fi de sigur un sacrificiu prea mare pentru Asociație, afară de cazul numai dacă ne-am hotărî să o adunăm prin o colecție publicată în acest scop.

Dimpotrivă, expozițiile regionale și speciale unei anumite ramure de producție vor reuși cu siguranță, dacă se pune stăruință, cum au făcut Hațeganii.

Cu acestea trebuie să urmăim încă ore-care timp, și pe lângă reușită deplină, ele ne oferă și marele avantaj, că le putem studia cu înlesnire și detaliat, făcându astfel un început al „Analelor industriei române“, cari ne lipsesc stădi aproape cu totul.

Astfel a fost, d le Redactor, rezultatul expoziției dela Hațeg. Der fiind-că s'a exprimat dorința, ca asemenea expoziții să se țină și în viitor, dați-mi voi, vă rog, a mă completa încă cu un mic detaliu, pe care socotesc, că este bine să-l cunoască acei, ce vor lua sarcina organizării, căci dela aceștia depinde totă reușita și vrednicia Românului pe ori ce teren s'ar desfășura, trebuie adusă la cunoștința publică.

Ei bine, etă ce s'a întâmplat la Hațeg: imediat după începerea corespondenței cu Comitetul Reuniunii femeilor din Deva, se începe și lucrarea de organizare. Der lucrurile nu prea mergeau bine. Timpul de deschidere se apropia și obiecte sosiau prea puține.

Vădându acesta Hațeganii frunțași, cari au luat inițiativa expoziției și a chiămării Asociației la Hațeg, întră în gânduri și se pun pe lucru. Energeticul institutor Paul Olteanu și cu neobosită dămnă Amalia Olteanu pornesc de grabă cu căruțele din sat în sat, stăruind pe lângă sătenii să trimită lucruri și să nu credea în bărfele acelora, cari îi speriau cu fel de fel de bazonii. Măruntelul, der inteligentul și agerul Ion Munteanu ală Nesiei face același lucru pe Valea Streiului. Se mai întesce și corespondența cu colecțanții.

Cu o lună înainte de deschidere, obiectele curgeau de-a valma. Cine să le aranjeze acum, să facă etagerile, să înregistreze obiectele și să le clasifice? D-lă avocat Bontescu fără să figureze în comitetul de organizare, pune atunci la dispoziția d-nei presidente totă familia și rudele sale, pe d-na Bontescu, d-na Barișiu, d-na și d-ra Vladă din Orăștia. Totu astfel face și d-lă B. Popovici, care dă un puternic sprigină prin concursul celor 3 fii și 3 fiice ale d-sale. Dela început până la sfârșit aceste persoane au fost nedeslipite de expoziție, er aranjarea salei pentru bal și concertu aproape fără cheltuieli, se datoresce d-lui Ion Munteanu și fraților Popovici. Un prețios concursu a dat încă d. farmacistu Ludovic Ciuciu, care a făcut gratuit pe Caniculu expoziției.

Acestoru patru seu cinci familii se datornesce mai cu semă frumoșă reușită a expoziției, pe care d-lă Barișiu a caracterizat-o mai bine decât mine.

Nu pot termina mai bine, decât împrumutându fratele finale din clasicul discursu al d-nei presidente a Comitetului de organizare, care dice: „Der spunându toate aceste, am dăș ore ultimulu cuvânt? Recunosc că nu! Și ori câte aș spune, ori unde m'aș opri, nu voi pute spune totul, pentru-că inteligența și estetica femeii române este totu așa de minunată, ca și varietatea obiectelor dragălaşe eșite din manile sale.“

Trăiescă femeia Română!

Inflorească industria națională!

Dacul Ineș.

Activitatea

„Reuniunii învățătorilor români sălăgeni“ în decursul anulu școl. 1890—91.

(Fine.)

9) In tractulă Națigului, avându ambele protocoale, am constatat zeld și progresu destul de bun pe terenul școlar și cultural, precum și o sirguință îmbucurătoare, în ceea ce privește cetera disertațiilor practice. In privința solvirei taxelor însă, membrii nu prea facu onore tractului. Am aflat de alt-

mintrelea, că membrii acestui tractu, pe lângă propunătorul, respective învățătorul locului, unde se ține jađunarea, mai numesc și un alt membru propunător pentru alt obiect de propunere. Acestu lucru aflându-l și noi de bun, îl recomandăm tuturor tractelor.

10) Tractulă Bredului nu și-a trimis decât protocolul adunării de toamnă, din care se vede, că numărul cel mic al învățătorilor conscii de chiămarea lor ar voi să ridice starea culturală școlară, der noroiul învățătorilor fără chiămarea, prin neglijența lor, punu stavilă bunului progresu.

11) Din Tractulă Eriului încă nu mai protocolul de primăveră l'am trimis, der și acesta ni-a fost de ajuns pentru a ne convinge de neinteresarea și de puținul progresu al membrilor atât în ceea ce privește instrucțiunea școlară, cât și împrumutata calificație, precum și în ce privește reuniunea și starea ei materială, nesolvându-tăcosele de locu. Protocolul acestui tractu dovedesce că între învățătorii sei nu se află nici măcar unu, care să fi în stare a purta oficiul de notar al cercului și să scie compune măcar un protocol de dămnă ajută.

12) Tractulă Năpradei, precum în anul trecut nu și-a trimis nici un protocol, așa nu și-a trimis nici în acestu an. Astfel nu se scie nici măcar, dacă s'au ținut acolo vre-o adunare ori ba. Aceșta împrumutare tristă trebuie să atrag asupra tractului cea mai aspră condamnare atât din partea presiului general al Reuniunii noastre, cât și din partea guvernului nostru școlar diocesanu. In anul trecut încă a fostu acestu tractu notat și admoniatu, der împreună cu membrii se vede, că și presiulu e cuprinsu de o mortală și prea tristă letargia. Servescă-le însă această notă de îndreptare și ferescă-se cel puțin în viitor de a mai negri fața reuniunii noastre.

13) Celu de alt treisprezecelea tractu este tractulă confrăților învățători de peste Meseș, numit tractulă Almașului mare, care abia de trei ani trecuți s'au anexat la reuniunea noastră, constituindu-se în reuniune filială.

Protocoalele, ce le avem la mână din acelu tractu, ne dovedesc iubirea și alipirea sinceră a acestor confrăți față cu noi. Probă este hotărârea lor luată în adunarea de primăveră, când solemn și cu unanimitate, preoți și învățători, s'au declarat, că vor rămâne în sinul reuniunii noastre, și dela această hotărâre nici odată nu se vor abate, deși sunt provocați din partea Clușenilor să se alature la reuniunea lor.

In ce privește zelul de a conlucra pentru prosperarea culturii populare, pentru calificarea și perfecționarea împrumutată, acestu tractu se pote lua de model pentru toate tractele filiale ale reuniunii generale din Sălagiu. In acestu tractu cei doi factori principali ai școlii — preotul și învățătorul — lucră unul cu altu nedespărțit, punu umăr la umăr și o inimă românească bate în pieptul fiă-căruia. Din protocoalele acestui tractu vedem cu bucurie, că preoții, ca și învățătorii, până la unu sunt membrii ajutatori cu câte 1 fl., er cu sfaturile și cu propunerile lor binevoitoare ajută insutit și se înfățișază la toate adunările de peste an. Onore fraților de dămnă Meseș, onore preoților lor.

După ce am văduț starea lucrului din cele 13 tracte seu reuniuni filiale, urmază să vedem, ce s'a făcut și în adunările comitetului central al acestei Reuniuni.

Comitetul central în an. 1890—91 a convocat trei adunări; două ordinare și una extra-ordinară.

In 8 Septemvre 1890 s'a ținut o adunare extra-ordinară, în care membrii, pentru uniformitate au hotărît, ca toate cărțile, manualele și caietele de scris pentru școlile noastre din Sălagiu să se procure dela librăria „Ciurcu“ în Brașov.

S'a mai convocat o adunare ordinară la finea lui Decemvre 1890, der din cauza ocupațiilor celor multe, neputându-se înfățișa nici președintele nici vice-președintele, membrii s'au despartit fără a se ține adunarea.

In 10 Iunie c. s'a ținut adunarea comitetului central, cu care ocaziune, pe lângă prelungirea cambielor, s'au executat hotărârile adunării generale din Hotoan, s'au admoniat toate tractele a-și provede școlile cu cărți, manuale și caiete de scris, și s'au convocat comunele confesionale de a se îngriji de provederea învățătorilor pentru participarea la trei adunări cu diurne și spese de călătorie, socotite câte cu 10 fl., cari în viitor vor ave a se repartia împreună cu plata dăscălescă.

Totu în această adunare s'au ales și un referent al reuniunii generale, care să potă suplini pe vice-președinte în toate afacerile de lipsă.

Avea reuniunii în timpul de față constă din: a) 10 acțiuni dela „Silvania“ în sumă de 100 fl.; b) una acțiune dela „Albina“ de 100 fl.; c) una acțiune dela „Sătmăreana“ de 100 fl.; d) capitale elocuate pe cambii 563 fl.; e) ban gata 252 fl. 47 cr.; f) ajutore dela membrii ajutatori 7 fl.; g) taxa de membru dela institutul „Silvania“ 20 fl. taxe restante 1684 fl. 21 cr.

Așaderă starea activă a cassei re-

unchiașului și o tuliră care încătră temându-se de vre-o nouă pățaniă.

Apoi pe dată începură er resboiele, cerțile, bătăile, uciderile, desbinările, desparteniile de muieri, de nu se mai desertară judecătorile de jăluitoși și temnițele de vinovați și spândurătoarele de spândurați!... și mergea er din belșug judecătorilor, temnițerilor, călăilor și domnitorilor.

Numai lui Nea Sărăcilă și suratei Calicie nu-i mergea bine, că acum erau prea bătrani.

Der etă că veni și sfârșitul vieții lor. Acum ei se duc la porța raiului.

Boc, boc!... bate în portă meșterul.

Veni st. Petru la portă:

— A! tu ești, meștere potcovar!... Fugi încolo, nu este locu pentru tine în raiu... Vedeți? De ce nu m'ai ascultat să cer raiul?... Și-i închise ușa în nas:

— Șcii ce, muier, dice bietul unchiaș? Nu putem sta în răspântia lumii, fără nici o aședare. Aide la Sca-raočki, că rău cu rău, der mai rău fără rău!...

— Boc! boc! la porța Iadului.

Portarul cât vădu pe nea Sărăcilă, trânti ușa în nasul lui, strigându: m'a poruncit împăratul nostru, să nu vă lasă să intrați, că i-a ajuns ce au pățit cu voi...

— Ei, ce ne facem nevastă? dice mahnit unchiașul.

— Ce să facem? să ne întorcem pe lume.

Și s'au întors pe lume nea Sărăcilă și surata Calicie.

Și de atunci nu mai lipsesc dintre omeni alesu surata săracie...

Unde te întorci o găsești...

De ea nu te izbăvesc!

Poesii populare.

Din Banat.

Fă-mă, Dămnă, ce mi-i face,
Fă-mă pui de ourcubeu
Să mă ducă la Dumneđu,
Să scobor Dumneđa,
Preste totă Lipova
Ca să imi vedu iubita
Cum o bate maică-sa;
Cum o bate și'o mustrăză,
Unde s'era-mi d'insăreză:
Insăreză la fântână

Cu iubitul ei de mână.

— De mi-i bate, maico, bate,
Și mi-i pune pe-unu cărbune
Eu iubitu nu l'oi spune,
Că-i frumos și tinerel
Și mi-e tare dragu de elu.

*

Nu gâdi, brato*) gâdi,
Că ca mine n'or mai fi!
— Nu mi-e frică, măndro, nu,
Că nu-i lumea ca odată
Dece feciori și o fată,
Ci-i plină lumea de doru,
Dece fete la-unu fecioru!

*

Cine strică dragostile
Mănca-i grăul paserile
Șadă 'n sânge până 'n brău,
Să-l mănca corbi de viu;
Mănca-i-ar casa pustia
Și copiii săracia;
Să mērgă prin satu a cere
Ca cătanele 'n cotele.

*

Codrule solgăbiru,

*) Vocativul „brato“, în nominativ „brata“, derivă dela sērbescul frat-frate. Românii bănațeni îl folosesc numai în ironă.

Nu judeca capul meu
Că n'am făcutu nici un rău;
Cr-am tăiatu o nuielă,
Și-am făcutu o frigărea
Și-am friptu o turturea
O-am mâncat cu mândra mea;
Unde-am ședut și-am mâncat,
Erba totă s'a usat
Și codru s'o codrorat;
Codrule solgăbiru
Nu judeca capul meu,
Că n'am făcutu nici un rău;
Nu m'ai scos când am fostu micu,
Nici acu, că mi-să voinicu,
Nu m'ai scos când am suptu țigă,
Nici acu, când am draguță.

*

Mână, brato, boii bine
Nu ține ochi la mine,
La taler și la mărgel
La degete cu inele:
La dragi ochi negri-ai mei.
Mână, brato, boii 'n vale,
Că mi-e casa tocma 'n oale,
Cu vară albă e văruiță,
Pe dinontru-i molărită*)
In ocolu e totu bujor

*) Molărită = zugrăvită.

prezentă suma de 3204 fl. 68 cr. Dacă suma cea mare de restanțe ar fi solvită, noi am avea un capital frumos pentru asigurarea ajutoarelor pe seama veduvelor și orfanilor de învățători. Cei ce nu plătesc, păcătuiesc greu în contra reuniunii și a familiilor lor. Se mai recomandă și acum datorasilor cu taxe restante dela 5 fl. în sus, să-și dea cambii pentru acele sume, căci la din contră încă în toamna acestui an presiunile reuniunii prin puterea statutelor și a ordinațiunii diecesane va executa sumele restante, er pe cei potrivnici îi va suspenda și dela oficiu.

Câtă pentru funcționarii reuniunii, fă de ajunsă a constata, că toți la rindul lor fac și lucră destul de energic.

Cu această raportorul își termină darea sa de seamă exprimându-și dorința, că reuniunea noastră să facă pașii necesari la locurile competente, ca toate posturile de învățători să fie ocupate pe cât se poate, de învățători bine preparați și devotați chiamării sublime de învățători, oaci numai atunci progresul va putea fi general.

Perioadă, 4 Iulie 1891.

Vasilie Olteanu Bungărdénulă,
referentele reuniunii.

Literatură.

A apărut:

„Istoria biblică“ a vechiului și noului testament întocmită mai ales pentru tinerimea din școlile populare române, de Georgie Ludu preot și Ion Dariu învățător. Editura librăriei Nicolae I. Ciurcu în Brașov. 1891. Formată 8° cu 111 pagini. Cartea cuprinde mai multe ilustrații executate bine. Prețul unui exemplar legat e 30 cr.

„Gramatica limbii române“ pentru școlile populare în trei cursuri de Maxim Popu profesor. Carte școl. aprob. de înaltul Ministeriu reg. ung. prin ordinațiunea ministerială dttto 6 Aprilie 1886 Nr. 13193. Ediția a doua revăzută. Editura librăriei Nicolae I. Ciurcu în Brașov 1892. Formată 8° cu 80 pagini. Prețul unui exemplar legat e 30 cr.

Recolta de grâu în Europa.

În anul acesta, precum am mai amintit, recolta de grâu mai în totă Europa a fost mai slabă ca în anul trecut. Lipsa se simte cu atât mai mult, cu câtă nici într-o parte nu se potă căpăta de vândare cantități de grâu așa de mari, încât să se fi de ajuns. Astfel nădejdea stă numai în cucuruz și în cartofi, der în urma

timpului nefavorabil, se pare că nici cartofi nu voră prea fi în anul acesta.

După raporturile oficiale ale diferitelor state, importurile singuraticelor țări se prezentă în anul acesta astfel:

Marea-Britaniă va avea să cumpere seau să impoarte în anul acesta 52—53 milioane hectolitree de grâu; — anul trecut încă cam așa a stat.

Francia are să impoarte în anul acesta 30 milioane hectolitree de grâu; — anul trecut a importat numai 13,5 milioane.

Germania are să impoarte cel mai puțin 10 milioane de hectolitree de grâu și 25—26 milioane de seacă; *Italia* are să importe cam 12—13 milioane de hectolitree; *Țările de Jos* 4—5 milioane hectolitree de grâu și 5—6 milioane de seacă; *Elveția* 4,5 milioane hectolitree de grâu; *Belgia* 2 milioane hectolitree de seacă și 11—12 milioane de grâu (anul trecut a importat numai 9 milioane).

Dania are să importe în anul acesta 850—950 mii hectolitree de grâu și un milion și jumătate hectolitree de seacă. *Suedia și Norvegia* are să importe un milion hectolitree de grâu și peste două milioane de seacă; *Spania* 2 milioane; *Portugalia* aproape 2 milioane; *Grecia* 2¹/₂ milioane, *Turcia* 2,60 de milioane. În *Austria* asemenea a fost în anul acesta mai slabă recolta ca în anul trecut. În anul acesta are să cumpere cel mai puțin 10—12 milioane hectolitree de grâu și 6 milioane de seacă (anul trecut numai 3 milioane de seacă).

Dintre statele exportătoare, în *Rusia* atât grâu, cât și seacă a fost puțin, așa că în anul acesta nu-i speranță să potă exporta potă chiar nimica. În *Ungaria* recolta din anul acesta, mai ales în ce privește seacă, a fost cu mult mai slabă ca în anul trecut; de aici abia se voră putea exporta 12—13 milioane hectolitree de grâu, pe când în anul trecut s'au exportat 19,40 milioane de hectolitree. *România* potă să exporteze 7—8 milioane, anul trecut însă a exportat 14 milioane. Cucuruzul e slab. — *Bulgaria și Rumelia* potă să exporteze cel mult 4 milioane de măști metrice. În *Statele unite nord-americane* recolta de grâu a fost bună,

der cu toate acestea nu potă exporta mari cantități. În *India orientala* recolta a fost bună; potă să exporte 6,5 milioane hectolitree de grâu; seacă a fost puțină. *Canada* potă exporta 5,50 milioane; *Africa* 1,8 milioane; *Australia* cel mult 1,90—2 milioane de hectolitree.

Din toate acestea se vede, că lipsa de grâu e mare și că țările exportătoare nu au de unde să mulțămescă aceste lipse. Economii conchidă cu siguranță, că grăul va fi mai mult ani foarte căutat și până nu voră veni după o altă mai mult ani mănoși, nu este nădejde să se slobodă prețul grăului.

CARACTERULĂ. *)

Insușirile caracterului.

2. Stăpânirea de sine și abnegarea.

Nu domnesce ore între noi și astăzi dihania ori monstrul pofteilor neînfrânate, cari fac din omeni nisce sclavi fără de voință, decât aceștia nu se fac stăpâni pe acele pofte prin disciplină și înfrânare proprie, prețuire de sine și stăpânire de sine?

Aceste insușiri sunt singurele mijloce ale luptei: statul este fără de putere, numai individul potă face aici ceva prin pază strictă. Acesta nemărginită alergare după plăceri, departe de a ne da fericire, ne face din contră pentru durată nefericiți, căci ne slăbesc puterea trupului ca și aceea a spiritului, omoră tot ce e mai nobil și mai înălțat în noi și ne lasă înderăt numai simțul disgustului și al îngreșării de toate.

Curagiul stăpânirii de sine se dovedesc în multe feluri, nicăiri însă nu se dovedesc mai mult ca în viața unui om cinstit. Fără această stăpânire de sine omul nu numai că e supus pofteilor sale egoiste, ci este supus și altora, cari nu sunt mai buni ca noi. Suntem seduși astfel a face cheltueli, cari nu ne sunt de lipsă și nu ne sunt nici folositoare și nimicesc multe familii, ba trag adeseori în nenocire și pe altele, cari s'au încredut strălucirii și i-au imprumutat mijlocele.

Omul cinstit înainte de toate se va întinde după plapomă și nu va trăi pe socotela altor omeni, prin ceea ce se pune într-o categorie cu hoțul. Nu acela este seacă, care are puțin, ci acela, căruia îi trebuie mai mult, decât are.

Socrate vădendă odată o mulțime de lucruri scumpe, dișe: „Nu-mai acuma sciu, de câte lucruri n'am eu nici o trebuință.“

Cel ce cheltuesce bani, și mai ales fără de nici o trebuință, trebuie să-i fi căștigat mai înteu Magin, care în totă viața sa n'a scăpat de datorii, fiind odată întreat, că ce plătesc pentru vinul ce-l bea, răspuse: „Nu sciu, căci mi-se pune pe răvaș! (mi se scrie la condică).“

Acesta „însemnare la condică“ a adus la sapă de lemn pe mulți, cari doriau să aibă cevași, ce nu putea să plătescă îndată. Ar trebui să se ferescă de ea ori și cine. În loc de a o încungiura însă, comercianții se întrec formalii unii pe alții de a seduce pe mușterii să le cumpere, conțând pe aceea, că în cele din urmă lor le rămâne legea.

Hazlit vorbesce de două clase de omeni, cari sēmănă încâtva între oaltă. Unii, cari nu-și pot

ținé la sine banii lor și ceilalți, cari nu voră să-și ia mâna de pe banii altora; aceea aruncă ce e al lor la toate ocașiunile pe ferestră afară, aceștia imprumută dela fie-cine, care le dă imprumut, fără de a se gândi să mai întorcă ce au căpătat.

Unul dintre aceștia a fost Sheridan, cel neîntrecut ca scriitor de comedii. El a fost tras înaintea judecării din pricina datorilor sale. Cu toate acestea nu-și perdă voia bună, și făcea și la tribunal multe glume bune pe conta creditorilor săi.

Der totuși a fost Sheridan departe de aceea, cari, ca Rollo, se împușcau, decât nu le mai imprumuta nimeni. Ori cu câtă ubuniră ar fi umblat el cu banii săi — de bani străini nu s'a atinsă niciodată. Odată la un prânț festiv, când se lăuda țaria Whigștilor, cari refușau funcțiunile și rămăneau credincioși principilor lor, se întorse Sheridan spre cel ce le aducea laude, și răspuse cu voce tare: „Sire, pentru nisce Lordi, Earls și Marchiși cu atâtea mii venit pe an ce le-au moștenit seau pe cari le-au primit din visteria statului, potă să fiă lucru ușor de a se lăuda cu patriotismul lor și de a se feri de ispită, der D-Voștră nu sciți la câte ispite au resistat aceea, cari au fost tot așa de mândri, cel puțin tot așa de talentați și numai puțin pasionați și cu toate acestea n'au cunoscut în viața lor sēmțul, de a avea un ban, despre care ar fi putut dice că e al lor propriu.“

Byron, care a fost de față și a audit aceste cuvinte a spus, că Sheridan a plâns când le-a pronunțat. (Va urma.)

Banditul Simion Licinski.

Pe pământul României de dincolo de Dumere, în Dobrogea, trăia până mai deună zile un tâlhar vestit, Licinski, care prin jafurile, crușimile și omorurile ce le sevărsia, băgase spaimă și groză în întreaga populațiune din acel ținut. Poliția care de atâtea ani îl urmărea abia zilele acestea a putut pune mâna pe el în județul Tulcea, unde banditul se adăpostise pe vr'o câteva momente într-o casă la o vii. Aici fu prins, der în urma unei rani grele ce primise dela un soldat cu pușca, a murit în 17 August v. c. în închisorea dela Tulcea.

De acum călătorii pot umbla fără erând pe drumurile Dabrogei și neguștorii pot fi siguri pe chimirul și pe viața lor când pornesc la drum, der de pe urmele acestui strașnic nelegiuit voră răsări multe povești fiorose.

Astfel „Naționalul“, diar în Bucuresci și aduce mai multe episoade din viața lui, din cari reproducem aceste două:

*

După câte-va isprăvi, cari deja îi făcuseră numele cunoscut, Licinski fu prins odată acum câțva ani de administrațiunea tulceană și fu închis în temnița județeană din Tulcea.

Îndată ce se răspândi vestea areștării banditului, cei jăfuiți de densusul se presintară la parchet să și recapete pararele. Intre aceștia se afla și un Rust bogat, pe care Licinski îl onorase cu visita sa într-o sēră și-l ușurase de vr'o 200 de lei — atât câtă se întâmplase să aibă rusul în casă în acel moment.

Rusul spuse procurorului, că Licinski îl jăfuisse de..... 500 de lei, făcenduse astfel din jăfuit în jăfuitor.

— „Nu-ți e rușine!“ dișe el Rusului. „Șci bine că ți-am luat numai 200 de lei. Ești un hoț necinstit.“

Și 'n ternaș sacii chițași
Și în tindă flōre mândră,
Și în casă flōre alēsă.
Și în ușă mândră rujă;
Pe cuptor—să flōri de zor,
Și pe pat, flōri de brad;
Cine e culcat în pat?
— Brata George-i mort de beat,
El nu-i beat de beutură,
Ci-i beat de fermecătură.
Cine foc l'o fermecat?
— Nana Giula**) din Arad;
Giula-i mortă și 'ngropată
Și la capă cruce de pētră....

*
Frunză verde de nădai
Tinēră mă mārtaiu,
Și rea sōcră 'mi căpătaiu,
Șede 'n vatră și totă latră
Și strigă, că nu-'să bărbat.
Seceraiu câtă seceraiu,
Dela-o vreme mă lāsaiu.
Vēđui sōre rēsārindū,
Sōcrele cu prânț venindū,
Da la min' nu vine nime,
Fār' o mioă turturea,
Sē pusē pe brēzda mea,
Și-mi plāngea de jelea mea,
— Tu micuță turturea,

**) Giula = Iulia.

Du-te tu la maica mea,
Și 'i spune tu ei așa:
Sē-mi stringă țolele mele,
Sē le ducă 'ntre hotarē
Sē le dee foc și pară,
Sē se 'nvețe mamile
Cum se dau ficuțele;
Câte flōri isū pe pământū,
Tōte stau la jurământū,
Numai flōrea sōrelui
Șede 'n pōrta raiului
Și judecă flōrile,
Ca sōcra nurorile.

*
Frunză verde lemn uscat
S'o dust brata m'o lāsātū;
Nu-mi pasă, că m'o lāsātū,
Că altu mi-am căpătatū
Și mai 'naltū și sprincenātū;
Nu ca elū unū blāstāmātū;
Și mai 'naltū și mai frumosū,
Nu ca elū unū uricosū.
De-o avē o minte bună
L'oiū iubi pe-unū aat și-o lună:
Der de-o avē minte slabă,
L'oiū lāsa câtă mai îngrabă.

Lipova, 1891.

Alexandru Munteanu alū lui Vasilie.
studentū.

*) După Smiles-Rudow. A se vedē Nr. 182 alū „Gaz. Trans.“ din 1891.

Trece câtă-va vreme și Licinski plăcă englesesce din temniță, fără să se îngrijescă...

— „Bună seara! Mă cunoști?”
Înțelegeți, că Rusul numai poftă de vorbă n'avea.

— „Ai spus la instrucția că ți-am luat 500 de lei, când scii bine, că mi-ai dat numai 200.

Nu era loc de tocmelă. Rusul scose frumusețu 300 de lei, pe carî Licinski îi băgă și mai frumusețu în busunar.

— „Ce bună seară!”

Acum vr'o doi ani s'a instalat în Tulcea d. C.... administrator tinere și destul de deștept.

— Bună vremea Moșule, da din cotro?...
— Mulțămim, apoi ia, am umblat după un haram de vită...

— Moșule, da de Licinski ai auzit d-ta vorbindu-se?...
— Apoi cum Dómne ertă-mă să n'aud, că dór'și eu pe-ai hălăduesc!

— Da de vădută, l'ai vădută vr'o dată? Cum e la chip?

— De vădută, la ce se vorbesc, nu l'am vădută, dăr am auzit, că-i om așa... cum se-ți spun... potrivit la trup și rocovan la față...

— Da cum, pe unde umblă el? N'ai înțeles d-ta așa din svon?

— D'apoi de, pe unde nu umblă da cine-i pôte da de urmă? C'acela-i dracul împelițat. Potera-i iof(gendarmii) și el la doi pași omoră drumețulu, pune fesul lui Aghiută n'cap și se face nevădută.

— Hei boerule, du-te 'napoi la București, nu mai umbla după cai verzi pe păreți! Eu sunt Licinski și se te ferescă Dumnețu să mă întâlnești în tone rele...

Un șerț lung înfloră codrul și umbra banditului se șterse. Er junele slujbaș se întorse într'un suflet în Tulcea, istorisi cu frică prima și ultima lui întâlnire cu Licinski.

— Hei boerule, du-te 'napoi la București, nu mai umbla după cai verzi pe păreți! Eu sunt Licinski și se te ferescă Dumnețu să mă întâlnești în tone rele...

Un șerț lung înfloră codrul și umbra banditului se șterse. Er junele slujbaș se întorse într'un suflet în Tulcea, istorisi cu frică prima și ultima lui întâlnire cu Licinski.

— Hei boerule, du-te 'napoi la București, nu mai umbla după cai verzi pe păreți! Eu sunt Licinski și se te ferescă Dumnețu să mă întâlnești în tone rele...

Un șerț lung înfloră codrul și umbra banditului se șterse. Er junele slujbaș se întorse într'un suflet în Tulcea, istorisi cu frică prima și ultima lui întâlnire cu Licinski.

MULTE ȘI DE TOATE.

Istorisirile unui om înmormântat de viu. Măsarul Raschrob din Pörschach a petrecut 78 de ore înmormântat sub ruinele unui turn.

Amintitul măsar se afla într'o biserică, când de-odată vădă, că de sus încep să cadă bucăți de cărămidă. La început credă, că nu-i nici o primejdie.

Amintitul măsar se afla într'o biserică, când de-odată vădă, că de sus încep să cadă bucăți de cărămidă. La început credă, că nu-i nici o primejdie.

Amintitul măsar se afla într'o biserică, când de-odată vădă, că de sus încep să cadă bucăți de cărămidă. La început credă, că nu-i nici o primejdie.

Amintitul măsar se afla într'o biserică, când de-odată vădă, că de sus încep să cadă bucăți de cărămidă. La început credă, că nu-i nici o primejdie.

Amintitul măsar se afla într'o biserică, când de-odată vădă, că de sus încep să cadă bucăți de cărămidă. La început credă, că nu-i nici o primejdie.

Amintitul măsar se afla într'o biserică, când de-odată vădă, că de sus încep să cadă bucăți de cărămidă. La început credă, că nu-i nici o primejdie.

Amintitul măsar se afla într'o biserică, când de-odată vădă, că de sus încep să cadă bucăți de cărămidă. La început credă, că nu-i nici o primejdie.

Amintitul măsar se afla într'o biserică, când de-odată vădă, că de sus încep să cadă bucăți de cărămidă. La început credă, că nu-i nici o primejdie.

Amintitul măsar se afla într'o biserică, când de-odată vădă, că de sus încep să cadă bucăți de cărămidă. La început credă, că nu-i nici o primejdie.

Amintitul măsar se afla într'o biserică, când de-odată vădă, că de sus încep să cadă bucăți de cărămidă. La început credă, că nu-i nici o primejdie.

Amintitul măsar se afla într'o biserică, când de-odată vădă, că de sus încep să cadă bucăți de cărămidă. La început credă, că nu-i nici o primejdie.

Rectificare. Duminica trecută, în foiletonul; „Cum s'a rămasit iepurile cu ariciul”, pe la sfârșit, în loc de „seria” se se cetescă starea.

Trageri la sorți. Losuri creditu din 1858, 1 Sept. ser. 108 153 304 607 1093 1169 1182 1215 1440 1509 2290 2369 2440 2971 3369 3460 3626 4129 4152 Tra-

gerea următoare la 2 Ian. 1892. Crucea roș. austr. 1 Sept. Ser. 199/12 243/40 267/25 514/8 750/10 1569/8 1819/27 2772/40 4088/27 4107/22 4515/3 5194/49 5641/43 5967/8 6507/7 6865/20 7261/16 8162/37 9291/39 9294/39 9339/33 9360/11 10331/49 10678/50 11482/23 11574/32 11596/26.

In amortisare ser. 10 1153 1509 2168 2425 2538 2595 2798 2832 3075 3084 3125 3898 4501 4589 4795 4828 4886 5077, 5268 6178 6637 7146 7247 7327 7411 7570 8367 8403 8573 8687 8794 8849 9526 9549 9961 10108 10177 10253 10262 10949 11819. Tragerea următoare 2 Ian. 1892.

Calendarul săptămânii. Măslărar. Sorele. Calendarul Gregorian. Calendarul Iulian. 1891. Dilele săptăm. 1891. August. are 31 zile.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 2 Sept. n. 1891

Table with columns: Săminte, Calitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr. dela până.

Table with columns: Săminte vechi ori nouă, soiul, Calitatea per Hect., Prețul per 100 chilogr. dela până.

Table with columns: Produse div., Soiul, Cursul dela până.

Table with columns: Sem. de trif., Ouleu de rap., Uns. de porc, Slănină, Său, Prune, Lictar, Nuc, Gogoși, Miere, Ceară, Spirit.

Cursul pieței Brașov. din 5 Septembrie st. n. 1891. Banca românească, Argint românesc, Napoleon-d'or, Lire turcesc, Imperial, Galbini.

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Table with columns: Măsura sau greutatea, Calitatea, Valuta austriacă. fl. cr.

Bursa din București din 2 Sept.

Table with columns: Valori, % CC CUMD.

Cursul losurilor private din 26 Aug.

Table with columns: Basilica, Creditu, Clary 40 fl. m. c., Navig. pe Dunăre, Innsbruck, Keglevich, Krakau, Laibach, Buda, Palffy, Crucea roșie austr., Rudolf, Salm, Salzburg, St. Genois, Stanislau, Trietine, Waldstein, Windischgrätz, Sărbesc, Banca h. ung.

Cursul la bursa din Viena.

Table with columns: Renta de aur 4%, Renta de hârtă 5%, Imprumutul căilor ferate ungare, Bonuri rurale ungare, Bonuri croato-slavone, Losurile pentru regularea Tisei și Sghedinului, Renta de argint austriacă, Renta de hârtă austriacă, Losuri din 1860, Acțiunile băncii austro-ungare, Acțiunile băncii de credit ungar, Acțiunile băncii de credit austr., Galbeni împărătesc, Napoleon-d'or, Mărci 100 imp. germane, Londra 10 Livres sterlinge.

Pfoprietar: Dr. Aurel Mureșianu. Redactor responsabil interimal: Gregoriu Maior.

Ganz seid. bedruckte Foulards fl. 1.20 bis fl. 4.63 p. Met. (ca. 450 versch. Dessins) — versch. roben- und stülpweise porto- und zollfrei in's Haus das Seidenfabrik-Depôt G. Henneberg (K. u. K. Hofliefer.) Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 fr. Porto.

ANUNȚ.

DENTISTUL D^r. GUST

ține consultațiuni dela 9—12 și dela 2—5 ore

TÊRGULŪ PÔMELORŪ No. 93

Scôtorea dinților cu și fără de narcosă. Plombarea dinților cu Cement, argint și aur. Dinți artificiali.

456

O familie bună din Brașov (Români) caută o Fată seu văduvă

spre a conduce cuhna, eventuală lângă 2 copile de 4 și de 3 ani.

Oferte în scris cu condițiuni detaliate sunt de a se adresa la Administrația acestui diară sub adresa: „Casa și masa“.

656,2—2

garii au formată politicesce marele principat al Transilvaniei; în fine că suntă fără remedii, adecă că atâtă competenți înșiși câtă și părinții loră nu posedă atăta avere, din care se potă acoperi spesele pentru studiu.

Brașov, 29 August 1891.

Magistratulă orașenesc.

Nr. 1118—1891

657,3—1

com.

Publicațiune.

Se adace la cunoscința publică că pe basa ordinațiunei Inaltului ministeră r. u. de agricultură, Nr. 13,196—1891 se va ține în 13 Octomvre 1891 st. n. licitațiune publică spre vândarea de 6366 metri cubici lemne de ștejară din pădurea comunală „Dumbrava“ apte pentru construcție plus oferintelui.

Oferte confecționate după prescrie și provădate cu vadiulă recerută încă se voră primi până la ora în care se începe licitațiunea verbală.

Prețul strigării s'a statorit cu 7639 fl. 20 cr. v. a. și amatorii de cumpărare au a depune înainte de începerea licitațiunei ună vadiu de 10%.

Condițiunile de vândare se pot vedă în cancelaria comunală în orele oficiose.

Țințari, 2 Septemvre 1891.

Primăria:

Ioană Neguliciu, primar.

Nr. 11,211—1891

658,3—1

CONCURSŪ.

Din legatulă Iosef W. hrmacher pentru acei cari studiăz, este de a se da pentru durata legală de studiu și fără deosebire de religiune seu naționalitate ună stipendiu anuală de 400 fl. v. a. unui ascultător ordinară la ună institută superioră internă seu externă, seu astorfelă de indiviți. cari prin absolvarea unui gimnasiu superioră, a unei școle reale superioră seu unui institută de pregătire suntă în stare de a documenta, cumcă au câștigat dreptulă de a frecuenta unulă din amintitele institute superioră.

Competenții au de ași așterne subscrisului magistratū referitōrele petițiunii provădate cu timbrulă recerută și cu documentele de studiu până în 1 Octomvrie a. c. In aceste petițiunii este de a se documenta, cumcă competenții suntă din Transilvania, adecă din părțile acele, cari înainte de uniunea cu regatulă Un-

Viena 1878. Medalia pentru merit. Budapesta 1885. Dipl. de onore. Esseg 1889. Dipl. de onore. N.-Palanka 1887. Med. de anr. Dipl. de onore Londra 1878.

Iosifă Csik

c. și r. escl. priv.

Prima fabrică de Syrmier Portland-Cement și vară-hydraulic in BEOCSIN.

Biroulă-Centrală și depositulă: Budapesta, V., Rudolfsquai 8, recomandă onor. d-ni didari și arhitecți, întreprinderilor de construcțiuni, proprietarilor, comitetelor rurale și bisericesci, precum și onor. publici doritoră de a clădi, propriile sale fabricate in

Portland-Cement și vară hydraulică,

cari se liferăză totdeuna in calitate escelentă. — Prefură curente și informațiuni se trimiță la cerere punctuală.

581,38—87

Paris 1876 med. de bronz.

Keeskemét 1872 med. de argint.

Nesatz 1875 med. de aur

Szeged 1878 med. p. merit

Triest 1883 med. de aur

Mersulă trenuriloră

pe liniile orientale ale căii ferate de stată r. u. valabilă din 20 Iulie 1891.

Table with multiple columns showing train routes and schedules between cities like Budapesta, Predeală, Brașov, Sibiu, etc. Includes times and station names.

Nota: Numerii încadrați cu linii grăse însemnăză orele de noapte.